Černý důl

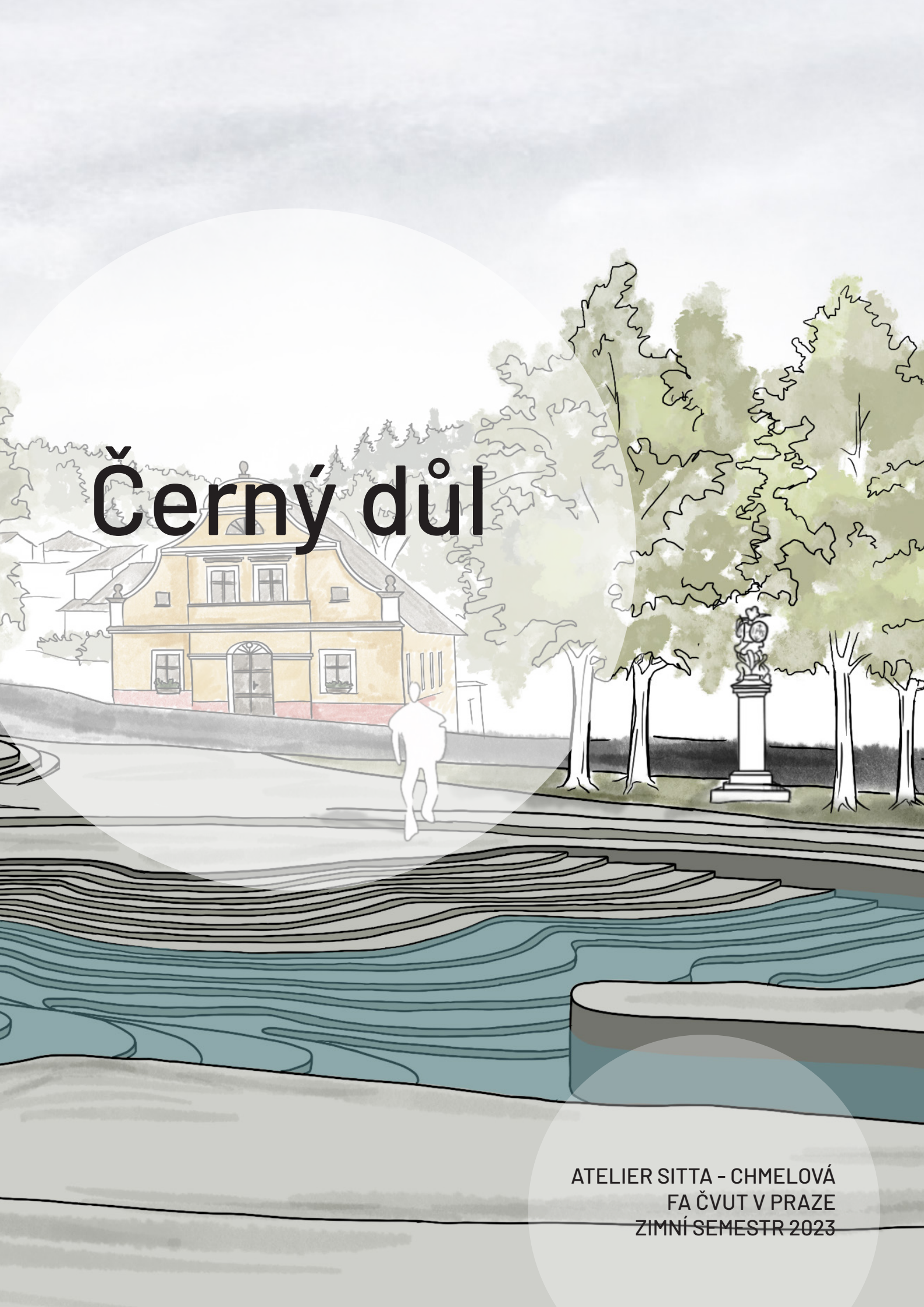

ATELIER SITTA - CHMELOVÁ
FA ČVUT V PRAZE
ZIMNÍ SEMESTR 2023

O AUTORCE

NATÁLIE ORIHELOVÁ

Věk: 23 let
Studium: 1. ročník magisterského studia krajinářské architektury
Záliby: Vaření, Běh, Deskové hry, Turistika
Mail: natalie.orihelova@gmail.com

KONCEPT

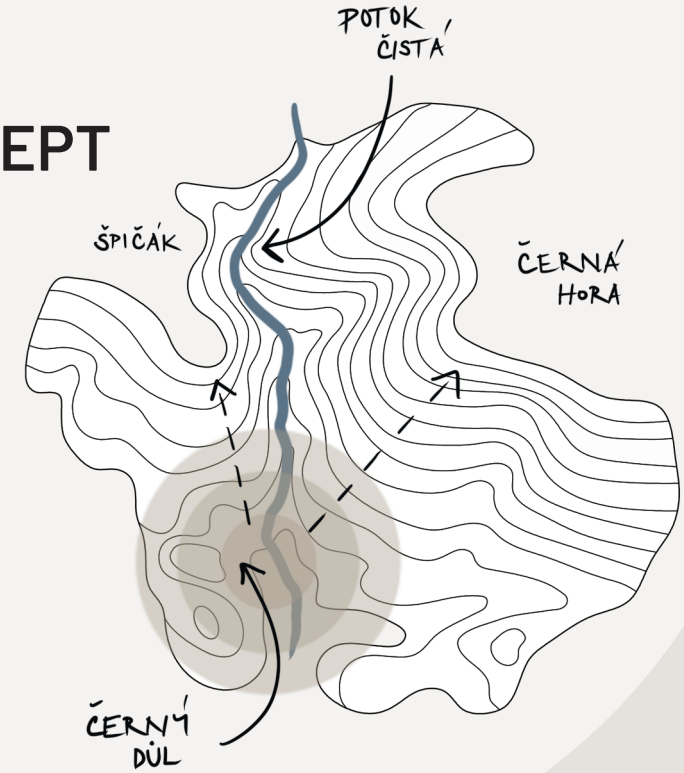

SOUČASNÝ STAV A JEHO HLAVNÍ PROBLÉMY

V současném stavu se na náměstí nachází vysoká míra nekvalitní a nevyužité asfaltové plochy. Napříč náměstím vede obousměrná pozemní komunikace, která představuje hlavní spoj a přístup pro motorová vozidla ke skiareálu Černý Důl. Pozitivním prvkem na náměstí v nynější podobě je velké množství vzrostlých a v zásadě kvalitních dřevin (Tilia cordata).

Dalším problémem je výskyt autobusové zastávky přímo ve středu náměstí. Autobus zde využívá aktuální podobu náměstí k otáčení se. Na náměstí se také nachází zanedbané infocentrum spojené s bufetem. Výrazným a důležitým prvkem v prostoru je pískovcové sousoší sv. Michaela Archanděla, která je obklopena skupinou čtyř stromů.

Co se týče architektury okolo náměstí, nejvýznamnější stavbou je barokní dům hotel a restaurace Pošta. Tento barokní dům je zcela revitalizován, přičemž na náměstí se nacházejí i zanedbané stavby, a to zejména dva rodinné domy, které jsou až v havarijním stavu. Dynamika budov je v tomto smyslu proto velmi nesourodá.

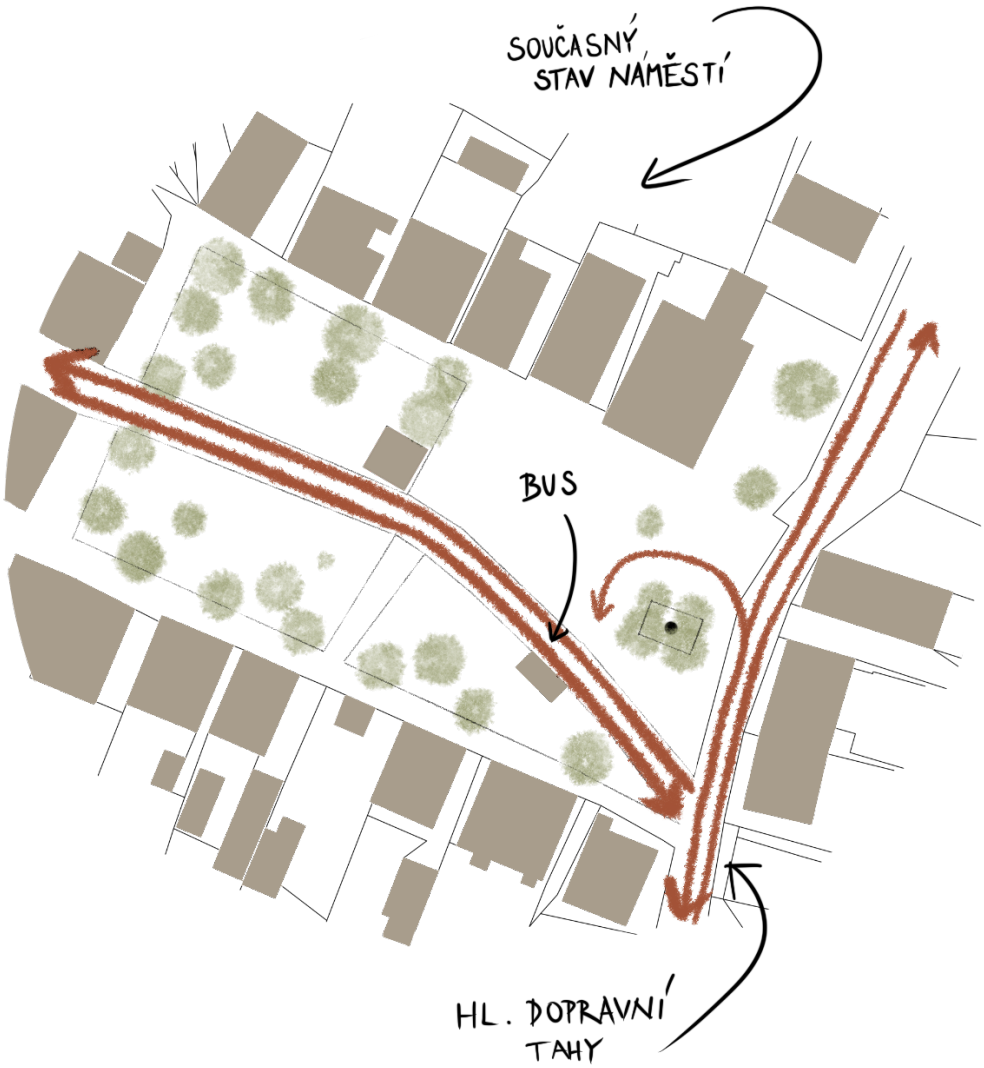

PRVOTNÍ ÚVAHA KONCEPCE PROSTORU

Mou první myšlenkou při navrhování koncepce náměstí bylo rozdělení prostoru jednak na parkovou oblast pro relaxaci a volný čas obyvatel a návštěvníků městyse a jednak na zpevněnou plochu spojenou s restaurací Pošta pro větší kulturní akce. Rovněž jsem se zabývala otázkou zachování dopravní infrastruktury náměstí, zejména pro hromadnou dopravu. Tuto jsem situovala k náměstí velmi okrajově v návaznosti na hlavní silnici a s ohledem na potřebu pro autobusy, a to zachovaní možnosti změny směru jízdy při nově vzniklých autobusových zastávkách.

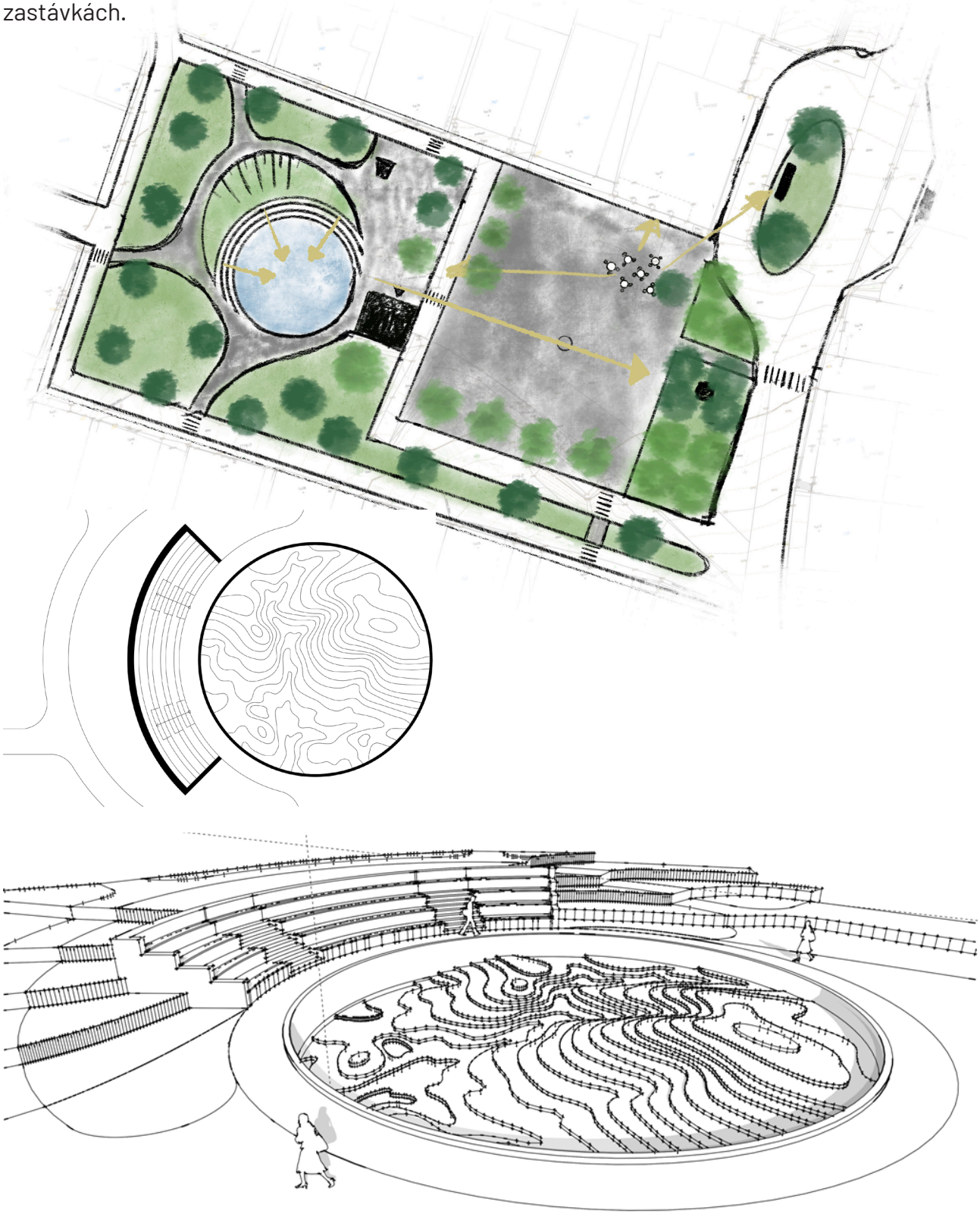

INSPIRACE A KONCEPT VODNÍHO PRVKU

Mou hlavní inspirací při vytváření a navrhování vodního prvku byla identita místa Černý důl v Krkonoších. Tím míním využití georeliéfu zdejšího pohoří. Černý důl se nachází na úpatí vrchů Černá hora a Špičák. Georeliéf pohoří je vyznačován údolím tvořeným protékajícím potokem Čistá. Potok Čistá je svým názvem specifický, neboť jím protéká panenská voda z místních horských pramenů. Napodobenina georeliéfu je vytvořena pomocí desek představující jednotlivé vrstevnice. Celkový tvar vodního prvku by měl být organický a přírodní jako okolí městyse.

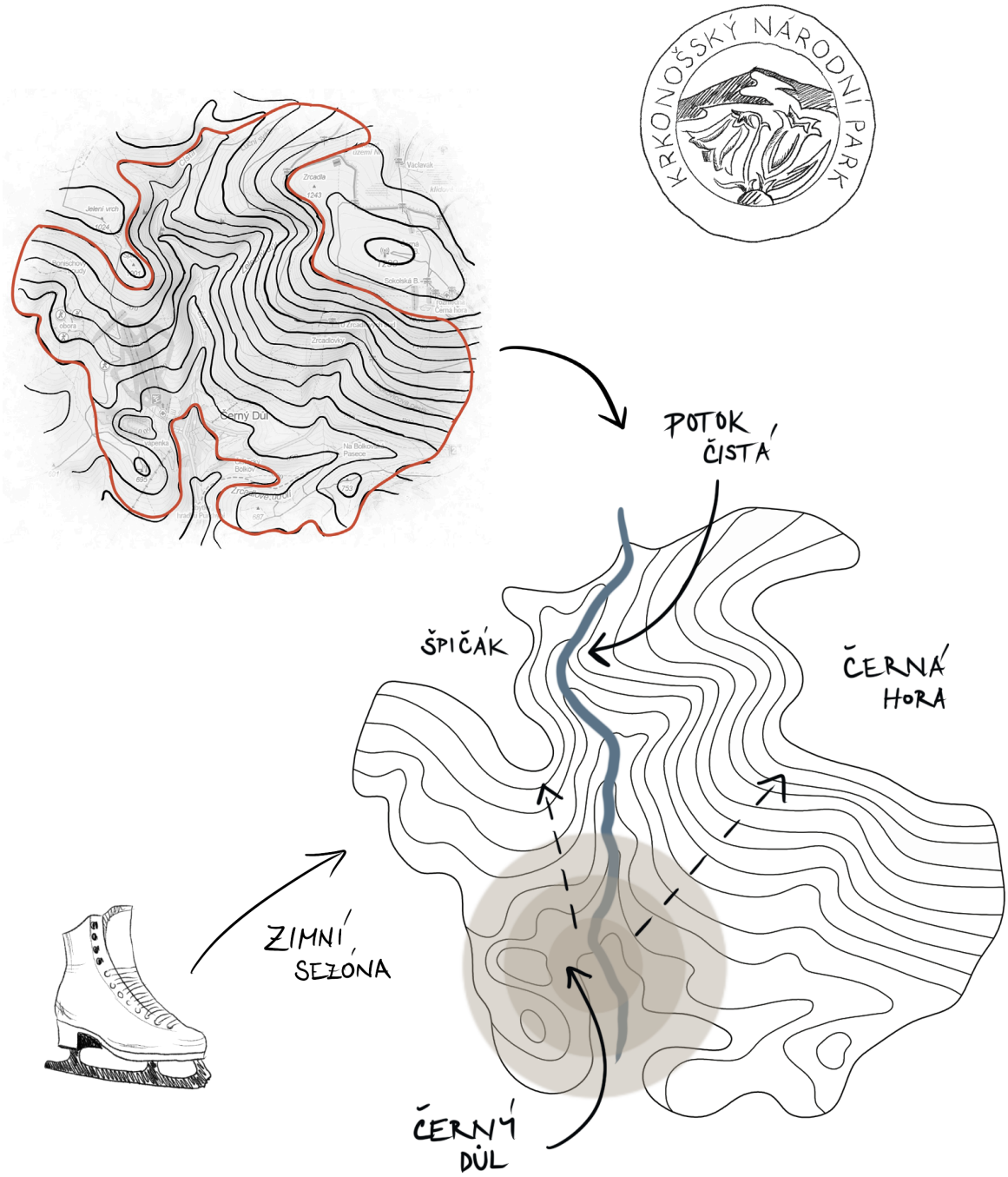

KONEČNÁ KONCEPCE NÁMĚSTÍ

Rozhodla jsem se celkově přizpůsobit charakter náměstí přírodnímu stylu v podobě organických tvarů a s větším důrazem na nezpevněné plochy v souladu s místem, které se nachází v oblasti Krkonoš. Koncepce vodního prvku s kluzištěm pro zimní sezónu zůstává zachována, ale bylo provedeno nové umístění na náměstí. Prací s terénem na svažité ploše náměstí plánuji vytvořit dvě rovinné terasy. Jedna z nich bude sloužit pro vytvoření vodního prvku a druhá jako sezonní zahrádka pro restauraci. Autobusová zastávka si zachovala svou původní pozici, která se osvědčila jako funkční v prvním návrhu.

Dalším aspektem co jsem na náměstí řešila byla dopravní situace, jelikož skrz náměstí vede obousměrná pozemní komunikace. Doprava byla odkloněná k obvodu náměstí v jednosměrném provozu do pěší zóny pro větší bezpečnost ve veřejném prostoru.

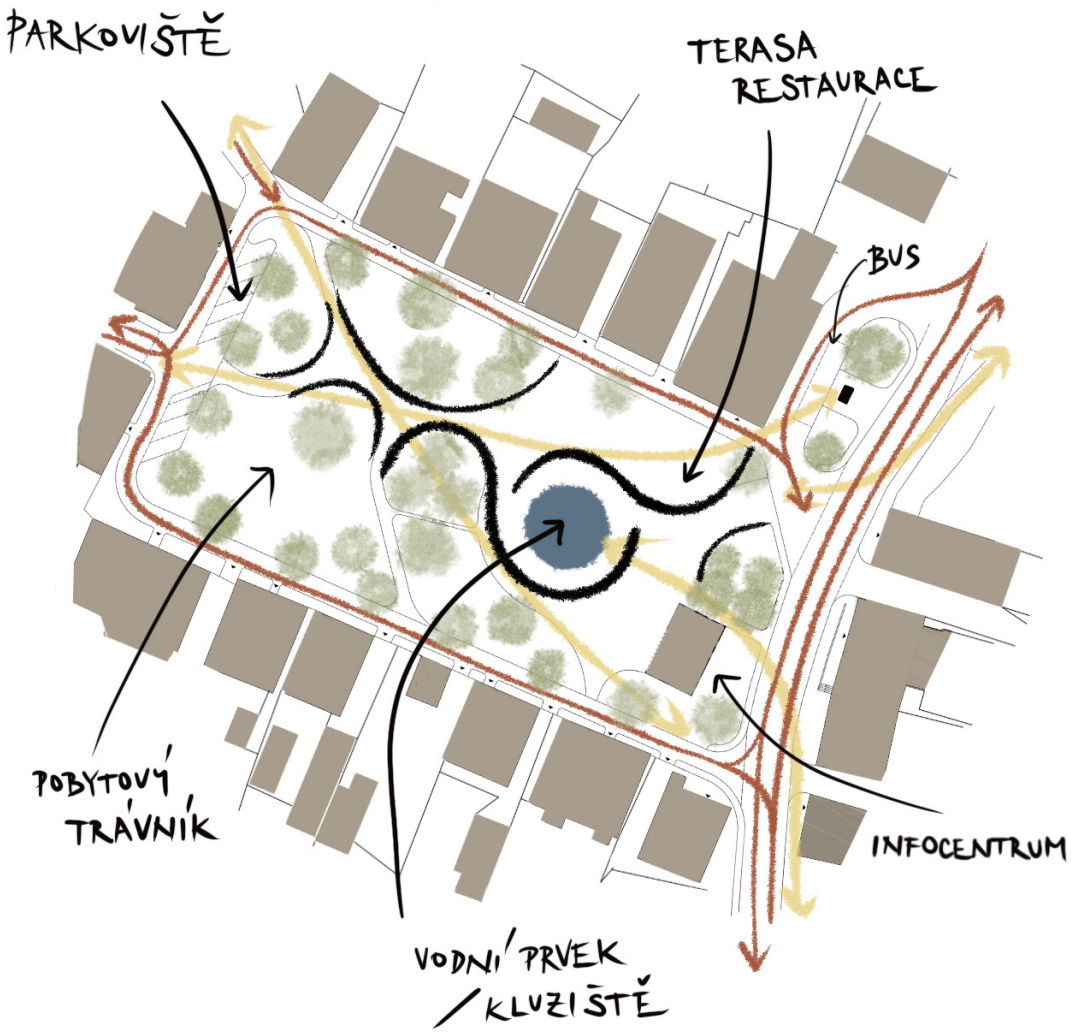

NÁVRH

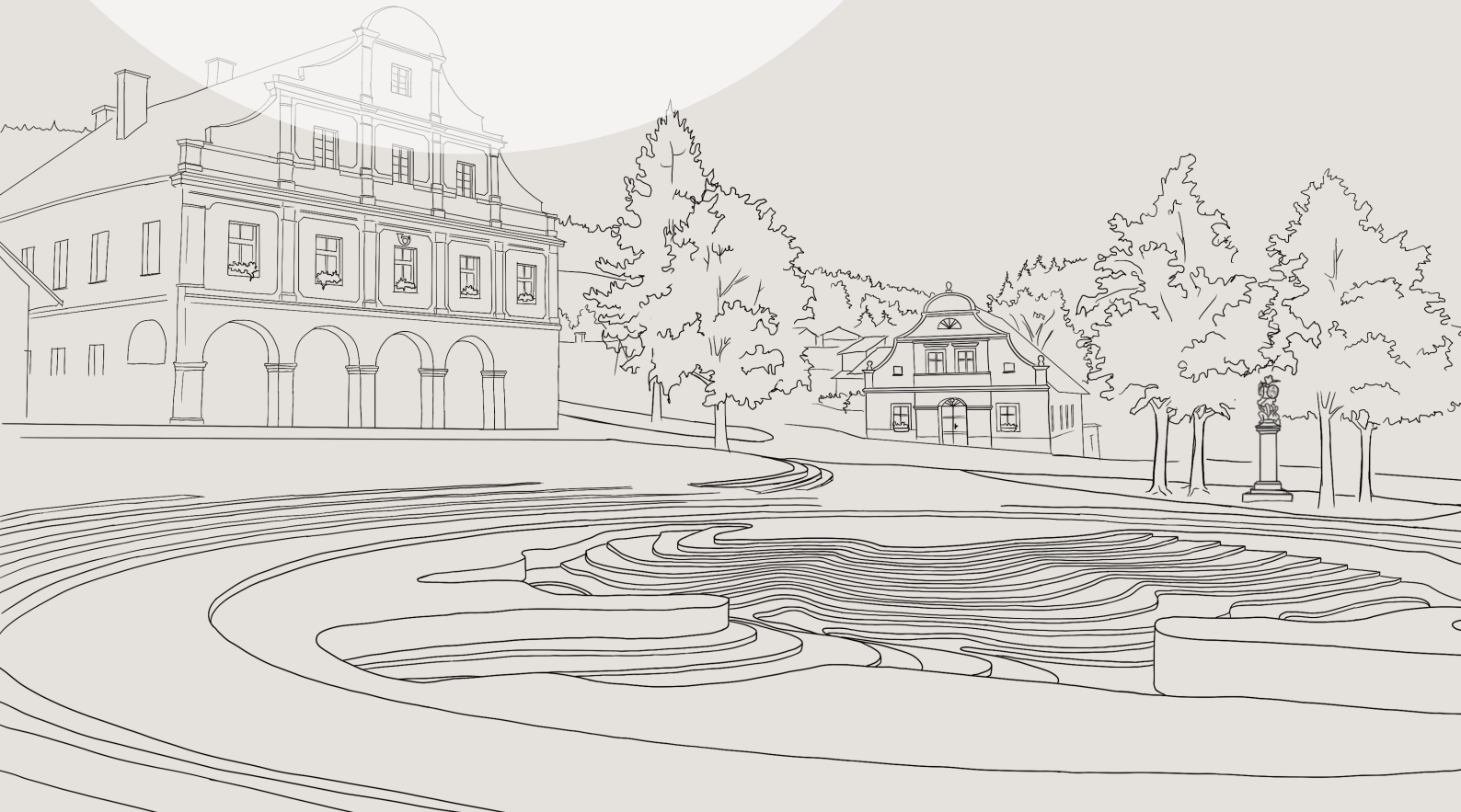

ANOTACE

Projekt revitalizace náměstí v Černém dole, malebné podhorské obce na úpatí Černé hory v Krkonoších, přináší komplexní přístup k proměně veřejného prostoru. Jeho hlavním cílem je vytvořit centrum obce, které bude nejen přívětivé a efektivní, ale také inspirované místní identitou. Prostor je rozčleněn do dvou částí – náměstí a parku. Výrazným bodem projektu je centrální vodní prvek, který slouží v teplých dnech jako relaxační zóna a v zimním období se transformuje na kluziště. Atypický vodní prvek nejen esteticky obohacuje prostor, ale také symbolicky odkazuje na jedinečnou identitu horského sídla a jeho zajímavého reliéfního umístění. Zpevněná plocha náměstí je definovaná oblými organickými tvary schodišť, které vytváří využitelné rovné plochy pro vodní prvek a terasu restaurace. Tento princip je převeden do celé podoby náměstí i parkové části.

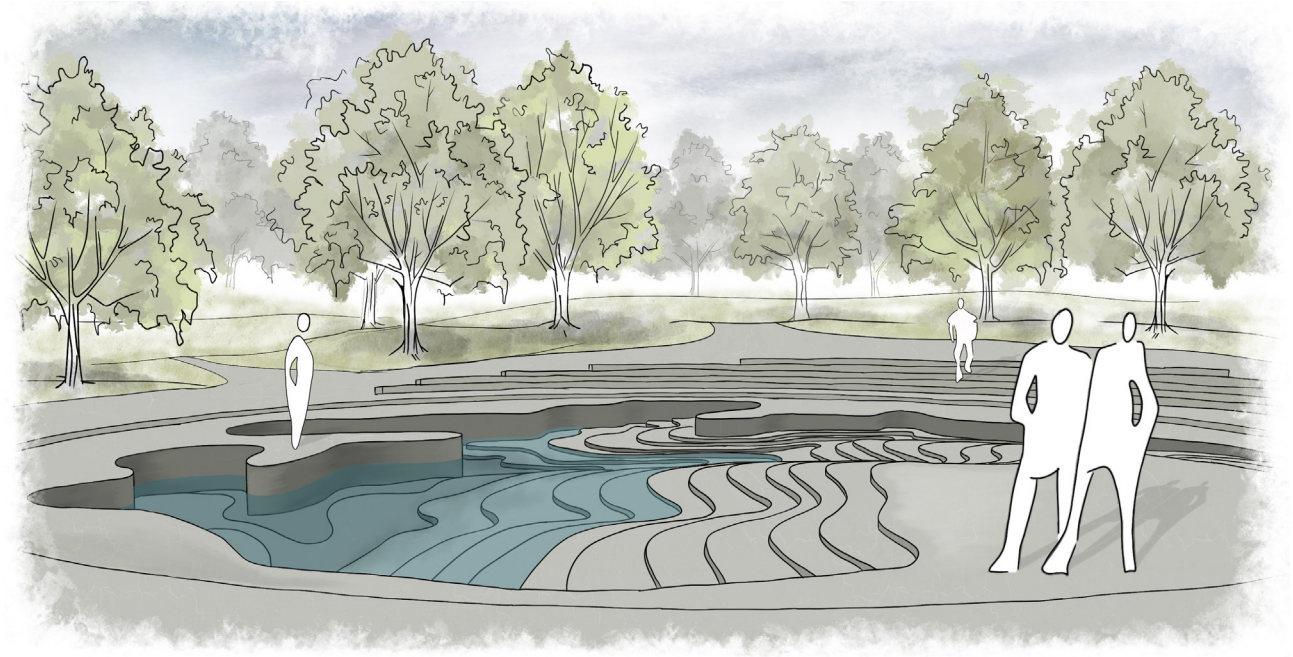

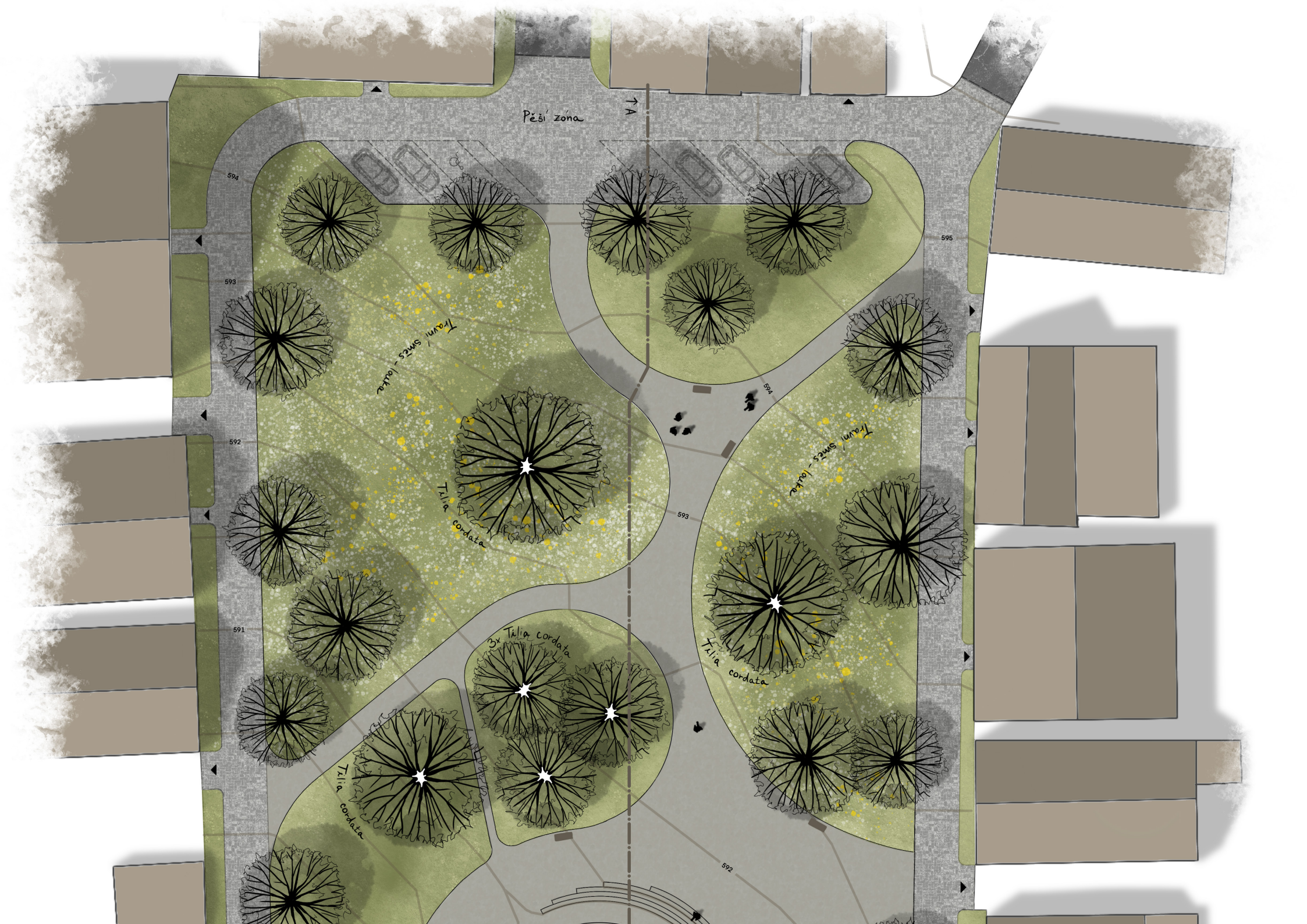
Pěší zóna
A
594
595
593
592
591
Tilia cordata
3x Tilia cordata
Tilia cordata
Tilia cordata
Tilia cordata
Tilia cordata

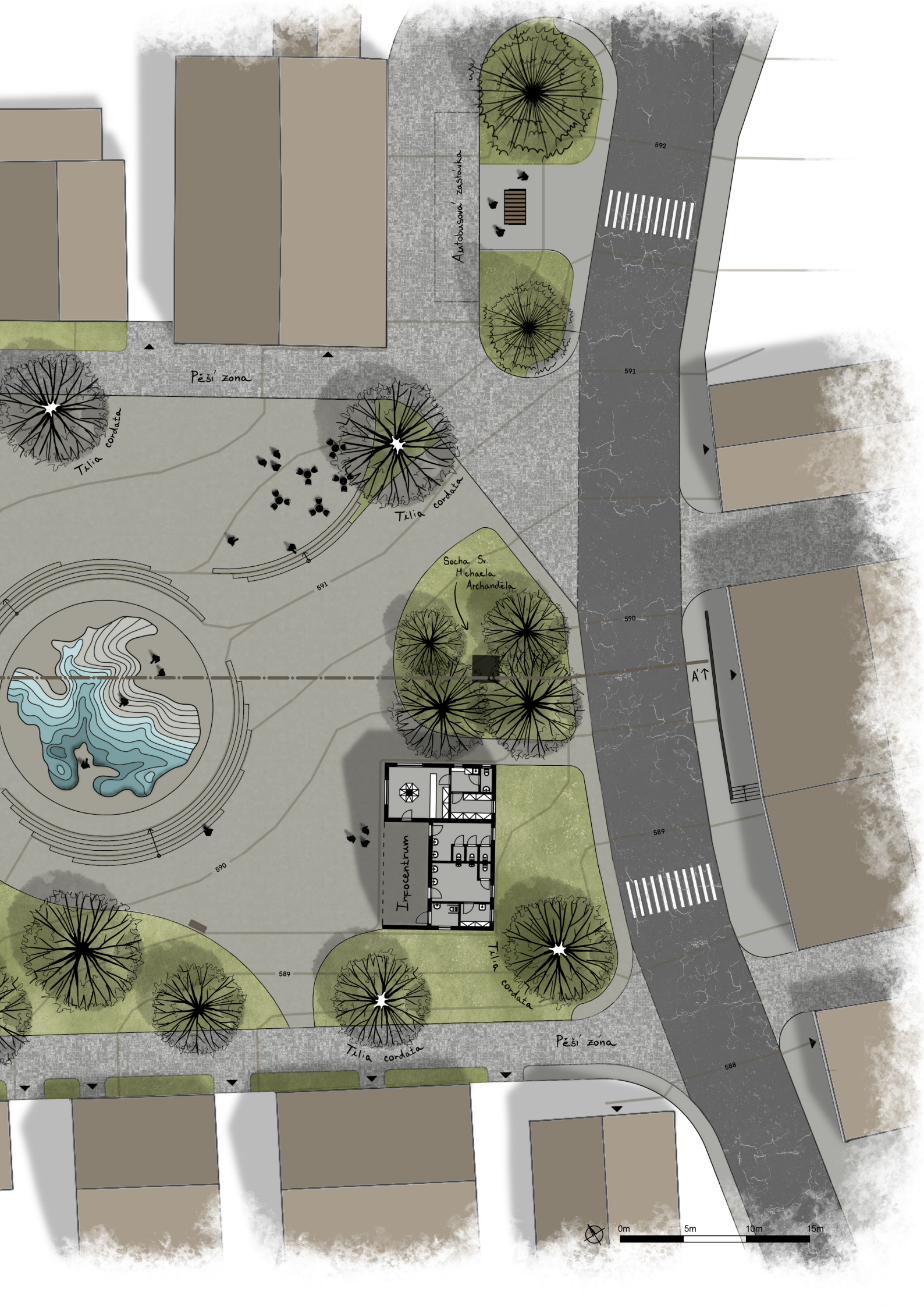
Autobusová zastávka
592
591
590
589
588
Pěší zóna
Tilia cordata
Tilia cordata
Tilia cordata
Tilia cordata
Tilia cordata
Socha Sv. Michaela Archandělа
A'
Infocentrum
Pěší zóna
0m
5m
10m
15m

ZPEVNĚNÉ POVRCHY

Na náměstí je navržen jednotný zpevněný povrch. Jako materiál byla zvolena kombinace žuly a vápence v obsahovém poměru 70% a 30%. U obou druhů štípané dlažební kostky musí být vysoká hrubost povrchu, aby byly zajištěny protiskluzové vlastnosti, jelikož materiál je použit do lehkého sklonu v průměru 5-8%.

Dlažební kostka na náměstí je navržena ve velikosti 6/8 cm a v oblasti pozemní komunikace jako pěší zóny je zvolena větší velikost 15/17 cm. Po celém náměstí je navržena skladba řádková. Dlažební štípaná vápencová kostka bude použita ze zdejšího lomu.

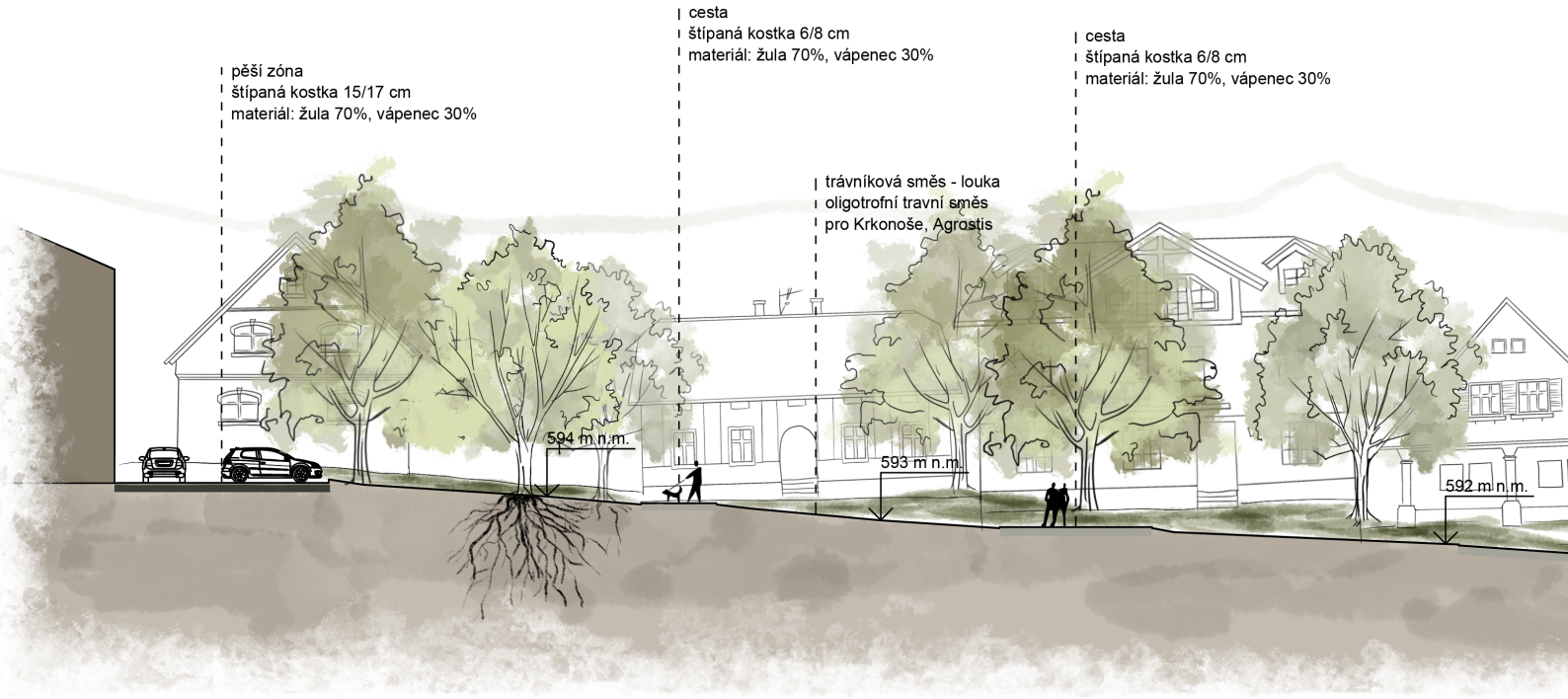

TRAVNÍ SMĚS - LOUKA

Oligotrofní travní směs pro Krkonoše - Speciální druhově obohacená směs vytvořená ve spolupráci s krkonošskými botaniky. Druhové složení směsi odpovídá přirozené druhové skladbě trav krkonošských luk. Směs je vhodná pro použití v oblasti Krkonoš v sušších a méně živinami bohatých podmínkách. Složení směsi a volba českých odrůd je pro každou partii této směsi konzultováno s botaniky Krkonošského národního parku.

SLOŽENÍ PRODUKTU

Trávy 100%: kostřava červená (Festuca rubra trichophylla) ´Viktorka´ 32 %, Kostřava červená pravá (Festuca rubra rubra) ´Petruna´ 35,9 %, kostřava luční (Festuca pratensis) ´Otava´ 25 %, psineček obecný (Agrostis capillaris) 0,1 %, tomka vonná (Anthoxantum odoratum) 2 %, trojštět žlutavý (Trisetum flavescens) ´Horal´ 5 %

INFOCENTRUM S VEŘEJNÝMI TOALETAMI

Celé náměstí je rámováno budovami převážně určenými k bydlení s výjimkou východní strany, kde se nachází hlavní pozemní komunikace ve směrech Vrchlabí – Janské Lázně. Budova infocentra pomyslně uzavírá oblast nového náměstí a vytváří bariéru mezi jednotlivými prostory. Podoba infocentra je obdélníkového půdorysu se sedlovou střechou, která je pro horskou oblast Krkonoš typická a s otevřeným veřejným zádveřím. Hlavní rohový prostor infocentra je prosvětlen a pohledově zpřístupněn z prostoru náměstí. Součástí budovy infocentra jsou i veřejné toalety pro muže a ženy, a rovněž pro osoby s omezenou možností pohybu. Při vstupu na náměstí nás uvítá nová podoba infocentra společně se sochou sv. Michaela Archanděla.

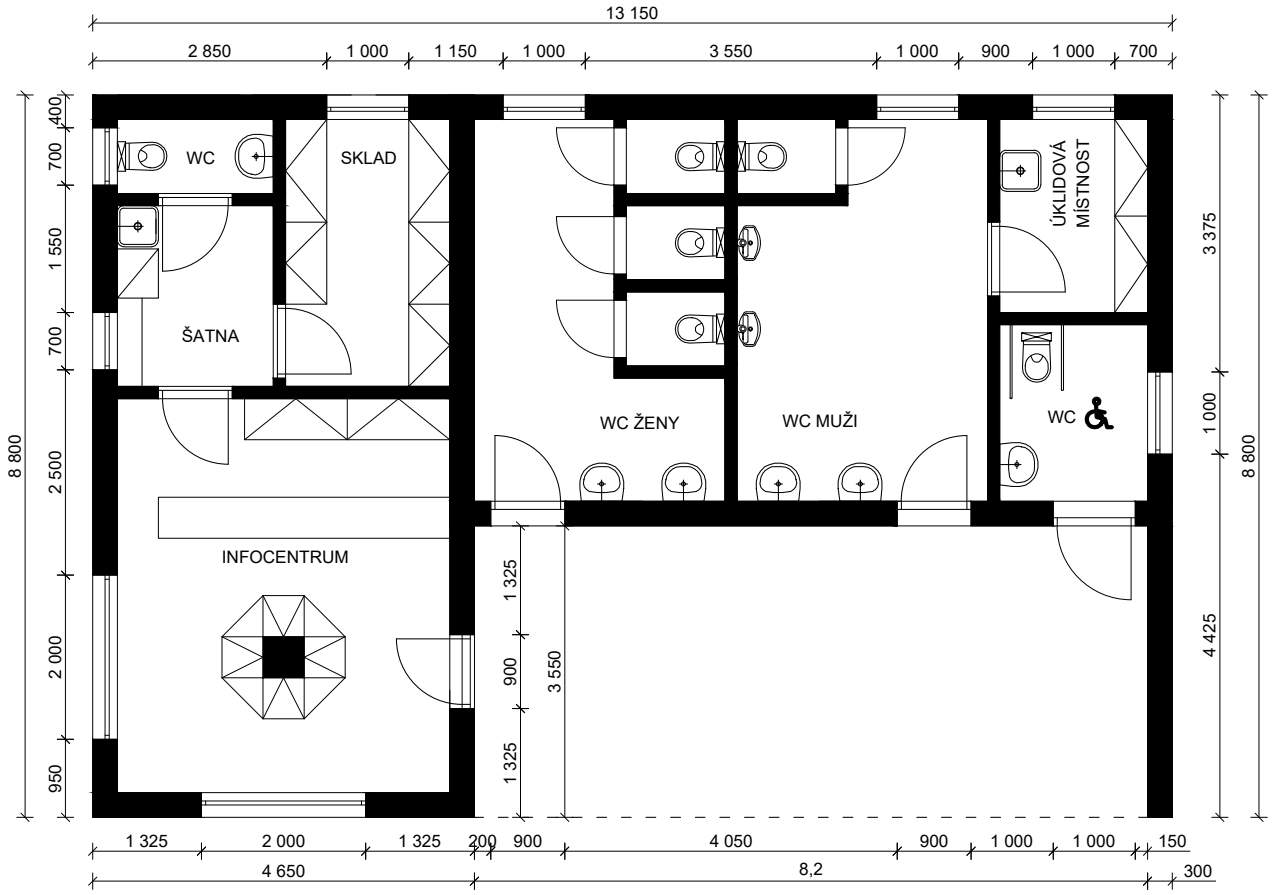

VODNÍ PRVEK / KLUZIŠTĚ

Náměstí v Černém Dole je situované ve svahu se stoupáním v průměru 5-8 %. Ve středu nového náměstí vznikne kruhový vodní prvek o průměru 17m, který se přizpůsobuje svažité povaze terénu pomocí dvou schodišť. Atypická podoba prvku byla inspirovaná horskou oblastí Krkonoš a nestandardní zeměpisnou polohou městyse Černý důl, zapříčiněné nedaleko se nacházejícím vápencovým lomem. Vodní prvek je navržený pro všechna sezónní užití. V období zimy je vodní prvek upraven tak, aby se přetvořil v ledovou plochu s možností využití veřejného kluziště. V letním období vodní prvek slouží k převážně k relaxaci a případnému ochlazení obyvatel či návštěvníku, kdy mají možnost přístupu dovnitř. Jednotlivé betonové desky, které představují modelaci terénu, jsou vysoké 5 cm. V nich je zabudovaný chladicí systém pro kluziště, pomocí roztažených trubek s proudící chladící kapalinou poháněnou čerpadlem. Veškerá chladící technika je umístěná v nové stavbě infocentra v těsné blízkosti.

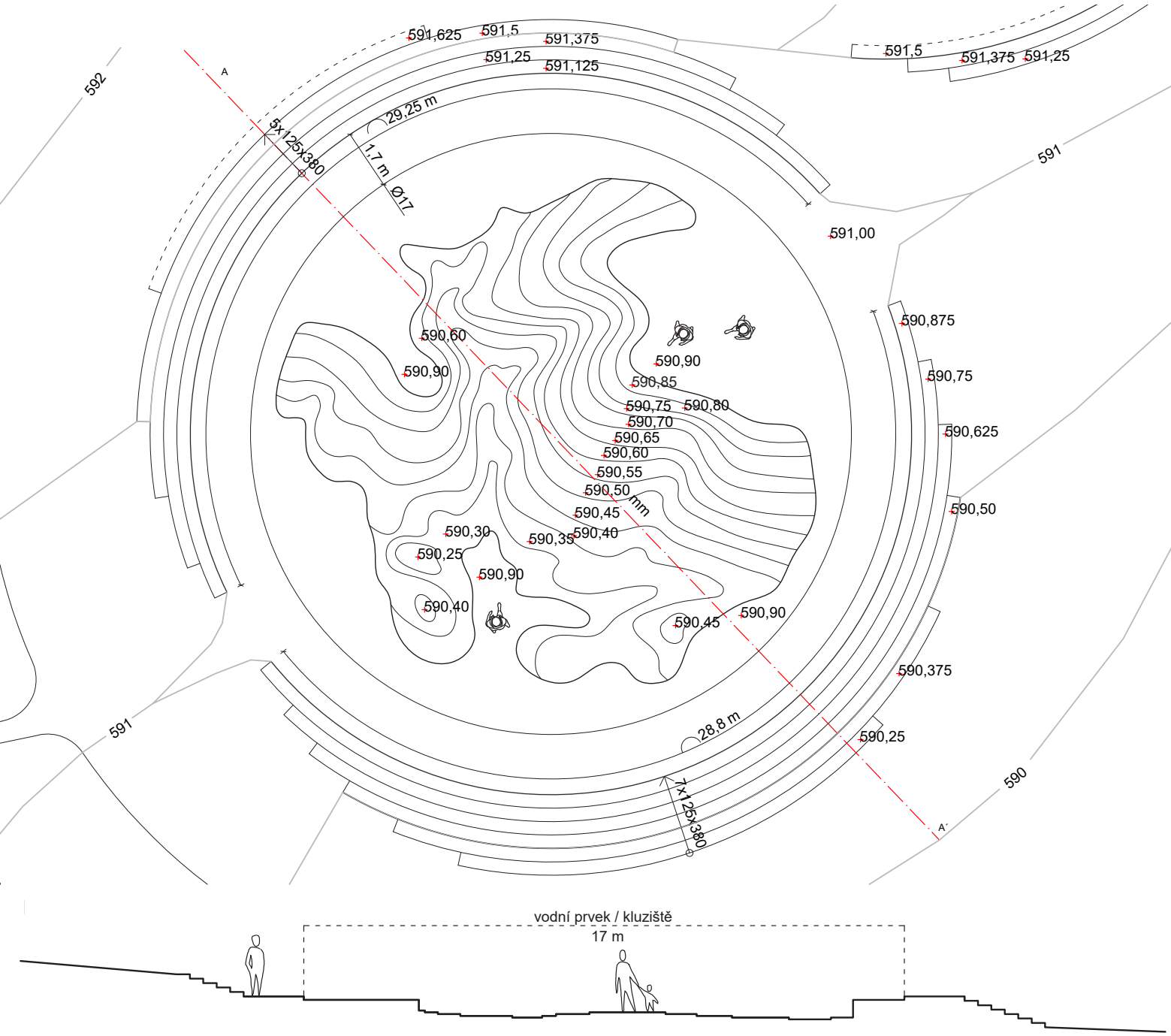

MOBILIÁŘ A AUTOBUSOVÁ ZASTÁVKA

Po celém náměstí je navrženo 5 kusů parkových laviček a 2 nové autobusové zastávky s přístřešky a sezením od firmy mmcité.

Parková lavice REFORMA.

Masivní betonové podnože ve dvou odstínech spojené dřevěnými lamelami z tvrdého nebo tepelně modifikovaného dřeva. Všechny pomocné ocelové prvky jsou zinkované, opatřené práškovým vypalovacím lakem, nebo z nerezu. Lavičku lze kotvit do povrchu.

Řada přístřešků GEOMERE.

Ocelová, zinkovaná konstrukce opatřená práškovým vypalovacím lakem. Zadní a boční stěny z kaleného skla. Přístřešek může být osazen jednou nebo dvěma prosvětlenými vitrínami formátu citylight (CLV). Lavička se sedákem z masivního dřeva. Možno doplnit nosičem jízdních řádů. Střechu pokrývá bezpečnostní sklo, trapézový plech anebo sendvičový panel.

ATELIER SITTA - CHMELOVÁ
FA ČVUT V PRAZE
ZIMNÍ SEMESTR 2023